

KOKAVSKÉ AKTUALITY

Vydané dňa 25. 10. 2024

VYDÁVA: Obecný úrad Liptovská Kokava
Ročník: XXVI.

ČÍSLO: 3
JÚL- AUGUST- SEPTEMBER 2024

V tomto čísle nájdete:

- Z činnosti OcÚ a z rokovania OZ
- Urbariát
- Dobrovoľný hasičský zbor
- CZ ECAV Liptovská Kokava
- Školské okienko
- JDS Liptovská Kokava
- ZO SZPB
- Slovenský červený kríž
- Jubilanti
- Niečo pre gazdinky
- Pre deti
- Oznamy

Z činnosti obecného úradu a z rokovania obecného zastupiteľstva

Vážení spoluobčania,

v mesiaci júl sme spustili do prevádzky dlho očakávané zberné miesto. Občania si postupne zvykajú na zber a triedenie odpadu. Zber prebieha vo vyhradených dňoch a hodinách pod dohľadom zamestnanca obce. Po telefonicknej dohode je možné doniesť odpad aj mimo oficiálnych prevádzkových hodín. Kontajner na kovový odpad pri obecnom úrade bude odstránený, nakoľko legislatíva nedovoľuje zber kovového šrotu takou formou ako sa riešila doteraz. O náhradnom riešení vás budeme informovať prostredníctvom obecného zastupiteľstva. Zaznamenali sme komplikácie pri zbere a odvoze tvrdých plastov.

Firma OZO Partizánska Ľupča potvrdila, že tieto nebudú zbierať s obalovým materiálom. Plánujeme na zberné miesto dokúpiť kontajner na tento druh odpadu.

V mesiaci august sme v našej obci zaznamenali trestnú činnosť. Zamestnancom obecného úradu, zo zastávky SAD, boli odcudzené osobné veci, doklady, mob. telefón a peňažná hotovosť. Na základe kamerového záznamu a pohotovej reakcie pracovníčok OÚ boli páchatelia identifikovaní.

V mesiaci august sme oslovili Roľnícke družstvo Liptovská Kokava, aby nám pomohlo s mulčovaním ovocného sadu. Tento svojim neprehľadným porastom poskytoval útočisko pre divokú zver a to hlavne medvede hnedé. V prvej fáze sme zmulčovali cca 40 metrov široký pás od záhrad susediacich so sadom. Koncom mesiaca september, RD zmulčovalo celú plochu ovocného sadu. Tento bol dlhé roky neudržiavaný a preto si táto údržba vyžiadala vyššie finančné náklady. Musela byť použitá ťažká technika, ktorá zmulčovala aj vysoké kry, ktoré už rástli medzi stromy.

Zamestnanci obce sa v letných mesiacoch venovali prevažne údržbe obecnej zelene. Jednalo sa o priestory cintorína, škôlky, okolie obecného úradu a areál futbalového ihriska. Zároveň sa čistili odvodňovacie žľaby popri miestnych komunikáciách.

Slovenský vodohospodársky podnik vykonal rekonštrukčné práce na odvodňovacom kanáli na Družstevnej ulici. Tieto práce splnili svoj cieľ len z časti. Upravené boli len úseky ku ktorým bol vytvorený prístup. Miesta pod premosteniami, neboli opravené. Pre situáciu ktorá sa opakuje po prudkých daž-

ďoch pri ktorých voda z tohto potoka zaplavuje rodinné domy a záhrady, hlavne v jarných mesiacoch kedy sa ešte rozpúšťa sneh, treba vybudovať prehradenie potoka nad Roľníckym družstvom a odvieť vodu do poľa.

Pri vstupe do obce sa zveľadil areál pre bicyklistov, osadením samoobslužného stojanu na údržbu bicyklov. Natrela sa drevená lyžiarka a na altánok sa osadila ortofotomapa Liptovskej Kokavy.

S delegáciou zväzu protifašistických bojovníkov sme sa 31. 8. 2024 zúčastnili 80. výročia SNP. Toto sa kona-

lo na partizánskej lúke na Podbanskom. Položením venca sme si uctili pamiatku bojovníkov SNP.

V areáli materskej škôlky sa vybuďovali nové prístupové chodníky k hlavnému vchodu a do kuchyne. Staré asfaltové chodníky už nevyhovovali svojmu účelu hlavne z hľadiska bezpečnosti a v neposlednom rade tiež z estetickkej stránky.

V sade a pri vstupe do Liptovskej Kokavy od RD sa nám objavili voľne pohodené vrecia s odpadom. Jednalo sa o plasty a potravinový odpad z mrazničky. Týmto by som chcel poukázať, že medzi nami sa nachádzajú stále ľudia, ktorým poriadok v obci nič nehovorí. Týmto apelujem na ľudí, aby poznatky

o znečisťovaní obce hlásili na obecný úrad a spoločne sme tak našli páchatel'a a tak poukázali na tento problém.

Dňa 5.10.2024 sa konali doplnujúce voľby starostu. Novozvolenému starostovi chcem popriať správne rozhodnutia, ktoré budú slúžiť pre občanov našej obce.

Touto cestou sa chcem poďakovať za príležitosť prispieť svojou mierou k riadnemu fungovaniu obce. Za výzvy, ktorým som musel čeliť. Dúfam, že projekty, ktoré sa počas tohto obdobia realizovali prispejú k skvalitneniu života našich občanov v tejto peknej obci. Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí mi boli nápomocní.

Ján Bartek
zastupujúci starosta

URBARIÁT

Vážení podielníci, občania.

„Hríby. Na tie som chodil hádam najradšej. Buď s rodičmi, starými rodičmi, či kamarátmi. Ten pocit, keď som v tráve, machu či ihličí zhliadol hnedý klobúčik „dubáka“, ten pocit radosti bol hádam silnejší ako vianočné darčeky pod stromčekom – aspoň pre mňa. Oblúbenými hríbovými „destináciami“ boli „Vlčia jama, Badzgoň, Vlková, Strýčkovo. Všetko v blízkosti Kokavy, kde sa dalo dostať pešo, nanajvýš na bicykli. Ráno sa išlo zavčasu, ešte za brieždenia. Samozrejmosťou boli gumáky, lebo bola ešte rosa. V lese bolo príjemne chladno. Čižmy sa leskli od vlhkej trávy ako „naboxované“. A hlavne - bolo ticho, okrem spevu vtákov, lebo tie vstávajú zavčasu. Niektorí by mohol namietat' – a čo, okrem teba už nikto nechodil na hríby? Ale áno. Vždy sme stretli susedov, či vzdialenejších susedov z Kokavy, navzájom sa pozdravili a zhodnotili „úlovky“. Ale akosi sme sa v tom lese stratili – rozprchlí. Vždy som mal pocit, ako by som mal časť lesa len pre seba a hríby, ktoré tam rástli, rástli len pre mňa. Aj samotný les pôsobil akoby panensky – nedotknuto. Stromy boli zelené a pod nimi okrem života, ktorý do lesa patrí, už nič naviac!,, – toto je časť môjho príspevku do Kokavských aktualít zo začiatku októbra 2018.

A aké je prepojenie tohto príspevku na súčasnosť? Od jari tohto roku až do cca začiatku minulého týždňa (príspevok píšem 30.9.) bol v lese „kľud“ – kľud od ľudí. Neboli hríby ani čučoriedky, pre mnohých ľudí nebol dôvod chodiť do lesa. No zároveň to bol

zvláštny kl'ud ! Namiesto toho, aby mi pri pohybe v lese pod nohami „čvrkala“ voda v machu a tráve, tak mi pod nohami praskali vysušené konáriky a ihličie opadnuté z pomaly uschýnajúcich smrekov. Jar vyzerala nádejne, aj popršalo aj sadenice z jarného zalesňovania mali pomerne vysokú ujatosť. No ako prichádzal vrchol leta a teploty sa pohybovali okolo 30 °C a nie a nie zapršať, bolo jasné, že sa to prejaví aj v rozvoji podkôrnikovej kalamity – tzv. suchárov. Je to doslova nekonečný príbeh. V jednej časti so spracovaním suchárov skončíme a pokračujeme tam, kde sme pred časom začali. Už mi to nepríde ako lesnícka robota, ale zber „mŕtvych a ranených“ z bojiska, kde nepriateľ má stále navrch. Je stále evidentnejšie, že klíma sa mení, je čoraz suchšie a dreviny – hlavne smrek sa nestíha prispôbiť. A čo ľudia? Väčšine je to jedno. Koncom septembra popršalo a začali rásť hriby. Hurá do lesa a nazbierať 100 či 200 a ešte sa aj pochváliť na facebooku. Teraz tie hriby smrekové začali rásť netradične - hlavne v tráve v smrekových mladinách. Dobrý znak, lebo len málo kto si uvedomuje, že podhubie je dobre vyvinuté a dáva predpoklad zdravému rozvoju týchto smrekových mladín. V podstate to znamená, že bez podhubia by smrek, ale ani iné dreviny nedokázali rásť - existovať. Hovorí sa tomu mykoríza. Hriby – plodnice sú len vonkajším prejavom podhubia. Sú to vlastne plody húb, ktoré produkujú výtrusy, prostredníctvom ktorých sa huby rozširujú.

Preto plody lesa zbierajme s mierou, aby mal dost' les aj jeho obyvateľa!

Ďakujem.

Ing. Vladimír Zubček
predseda PSBU obce Liptovská Kokava

Dobrovoľný hasičský zbor

Vážení občania, milé hasičky, hasiči,

V sobotu 20. 07. 2024 členovia DHZ Liptovská Kokava usporiadali už VIII. ročník Memoriál Jaroslava Majera st., ktoré bolo zároveň aj II. kolo Okresnej hasičskej ligy okresu Liptovský Mikuláš. O 16-tej hodine si členovia, rodinný príslušníci a kamaráti Jaroslava Majera, tichou spomienkou, pripomenuli pri hrobe na miestnom cintoríne jeho pamiatku. 17-ta hodina odštartovala druhé kolo Okresnej hasičskej ligy okresu Liptovský Mikuláš. Súťaže sa zúčastnili dve ženské družstvá a sedem mužských. Na začiatku sa spoločne vedúci súťažných družstiev dohodli, že sa bude súťažiť na dva pokusy.

V kategórii ženy sa umiestnili:

1. miesto DHZ Liptovská Kokava s časom 21, 28
2. miesto DHZ Liptovská Ondrašová s časom 22, 41

V kategórii muži sa umiestnili:

1. miesto DHZ Partizánska Ľupča s časom 16, 59
2. miesto DHZ Liptovská Kokava s časom 17, 14
3. miesto DHZ Ivachnová s časom 17, 99
4. miesto DHZ Podtureň s časom 20, 31
5. miesto DHZ Važec s časom 20, 32
6. miesto DHZ Liptovská Ondrašová s časom 21,61
7. miesto DHZ Galovany s časom 23,42

Putovný pohár v kategórii ženy tak ostáva v domácom zbore a dievčatá z DHZ Liptovská Kokava obhájili minuloročné prvé miesto.

V kategórii muži odchádza putovný pohár do Partizánskej Ľupče najlepší čas prúdara je v DHZ Liptovská Kokava muži Erik Majer DHZ Liptovská Kokava s časom 16,20 ženy Martina Taragel'ová DHZ Liptovská Kokava s časom 17,97

Večer na futbalovom ihrisku pokračoval súťažami pre tých najmenších. Nemohla chýbať hasičská zábava do neskorých nočných hodín. Chcel by som sa aj touto cestou poďakovať každému, kto sa podieľal na príprave a organizácii tohoto pre nás významného podujatia.

21. 09. 2024 sme sa zúčastnili na Jesenno-branom športovom dni, ktorý sa konal v Trstenom. Naše deti sa umiestnili na 5. a 10. mieste.

V piatok 20. 09. 2024 o 19:00 hod sa v Liptovskom Mikuláši uskutočnilo posledné kolo Okresnej hasičskej ligy okresu Liptovský Mikuláš. Už tradične išlo o nočnú súťaž na námestí v okresnom meste.

Na štart sa tentokrát postavilo spolu 21 súťažných družstiev. Súťažilo sa v dvoch kategóriách, muži a ženy. V ženskej kategórii súťažilo spolu 5 družstiev. V mužskej kategórii 16 družstiev. Naše ženy obsadili tretie miesto.

V roku 2024 sa uskutočnilo sedem kôl Okresnej hasičskej ligy okresu Liptovský Mikuláš. Naše dievčatá a muži sa zúčastnili všetkých kôl. Konečný výsledok v Okresnej hasičskej lige okresu Liptovský Mikuláš za rok 2024 je ženy druhé miesto a muži štvrté miesto.

Vážení spoluobčania, máme pred sebou začiatok vykurovacej sezóny. Zabráňme požiaru, ktorý môže spôsobiť komín zanedbaný čistením a kontrolou !!!

„Vyčistený komín = kludnejší spánok“

Ak je na komín pripojený spotrebič s celkovým tepelným výkonom do 50 kW

1. spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína bez vložky sa vykonáva raz za 6 mesiacov 2. spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína s vložkou sa vykonáva raz za 12 mesiacov 3. spotrebič na tuhé palivo alebo kvapalné palivo kontrola a čistenie komína sa vykonáva raz za 4 mesiace.

Nezabudnite! Čistenie a kontrola komína je Vašou povinnosťou a ak to nezvládnete sami volajte kominára ... !!!

V prípade požiaru volajte číslo 150 alebo 112 !!!

Richard Šopor
predseda DHZ

CZ ECAV Liptovská Kokava

Koho iba „trpím“, toho mám mať bezhranične rád.

List Galatským 6,2-10 píše:

² Jedni druhých bremená znášajte, a tak naplníte zákon Kristov. ³ Lebo ak si niekto myslí, že je niečo, a nie je nič, sám seba klame. ⁴ Nech každý skúma svoje dielo a bude mať chválu sám pred sebou, ale nie pred iným. ⁵ Lebo každý ponesie svoju ťarchu.

AKÁ SEJBA, TAKÁ ŽATVA

⁶ Komu sa dostáva vyučovania v slove, nech zo všetkého, čo má, udeľuje tomu, kto ho vyučuje. ⁷ Nemýľte sa! Boh sa nedá vysmievať! Čo človek rozsieva, to bude aj žať! ⁸ Pretože kto rozsieva svojmu telu, z tela bude žať skazu; kto rozsieva Duchu, z Ducha bude žať večný život. ⁹ V činení dobrého neochabujme, lebo ak neochabneme, časom svojím budeme žať. ¹⁰ A tak teda, dokiaľ máme čas, čiňme dobre všetkým, ale najmä domácim viery.

Je už slovenským „folklórom“ niekoho iba „trpieť“ lebo... . Hovoríme neustále o tom ako potrebujeme zlepšiť vzťahy a ako potrebujeme, aby sa spoločnosť ukludnila, ale akosi nikto k tomu nechce spraviť žiaden krok. Radšej si každý povie svoju „pravdu“, lebo ak na ňu nemá aspoň právo, tak je to potrebné povedať aspoň niekde na internete. Sami vždy so 100% istotou vieme, ako sa majú správať všetci okolo nás, čo by mali robiť, čo hovoriť, len akosi to platí vždy iba na tých druhých. Nás sa to netýka.

Akí máme byť my, a ako má vyzerat' nás osobný život hovorí Pán Ježiš Kristus vo svojej reči: „Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú, aby ste sa stali dedičmi Božieho Kráľovstva.“ Silné reči že? Poviete si. To sú čo za somariny? Toto nerobí nikto a ak aj áno, tak iba slaboch a lúzer (stratený prípad, porazený človek). Určite sú toto jedny z tých najťažších slov, ktoré Pán

Ježiš povedal (napísané v Matúš 5,44). Myslím si, že Boh chce, aby sme takto v živote k druhým pristupovali. Len pred nedávnom sme v cirkvi a chcem vyjadriť prosbu, že nielen v nej, d'akovali za úrody zeme. Slnko a dážď, ktoré sú základom pre to, aby sme niečo dopestovali, však nie sú všetko, čo v živote potrebujeme. Chýba nám to, o čom spievajú mnohé celebrity, speváci, ale nie v takom rozmere ako spievajú. Láska iba k tým, ktorých „môžeme“. Láska je niečo zvláštne, niečo iné než bežný rytmus všedného života. Láska k nepriateľom a odpustenie vín, sú požiadavky, ktoré hovoria o inej rovine, ako to čo tvorí náš každý všedný deň.

Mali by sme sa snažiť podobať Bohu v tom, že svoje povinnosti, svoju prácu by sme konali bez rozdeľovania a pre úžitok ľudí. Všetkých. Bolo by zlé, ak by napr. poľnohospodár chcel vypestovať iba toľko zeleniny, čo by bolo len pre dobrých ľudí a o zlých by sa nestaral. A ešte aj v obchode by bolo napísané: IBA PRE DOBRÝCH! Práve naopak pracujeme, makáme, aby bolo zeleniny, ovocia, služieb a potravín čo najviac a nepýtame sa, kto sa nasýtil z týchto potravín – či to bol niekto dobrý alebo zlý. Niekto, koho „môžeme“ alebo koho „nemusíme“! Je to pre nás povinnosťou dokonca priam nutnosťou, keď prejavujeme lásku k človeku, ktorý je z určitého uhla pohľadu „zlým“ človekom. Pán Boh takto jedná pre nás a žiada od nás aj to najťažšie: milovať nepriateľov!? Jedná takto človek? No to asi sotva.

Pred nedávnom sme mali v dedine voľby, a práve tam sme mohli ukázať, ako nám na ľudoch záleží. Aj pri kandidátoch. Modliť sa za nich a nie hovoriť, akí osobnostne sú! Vyhovujú našim kritériám alebo nevyhovujú. Všetci sme hriešni. Pán Boh, ktorý je Stvoriteľ, ale ktorý je aj Pán, ktorý je dobrý, Svätý, ktorému nevadí, že stále znáša hriešnika, ktorý dáva život, ktorý dáva vychádzať Slnko aj na zlých a dážď zosiela aj na nespravodlivých. Božie jednanie s človekom je zápasom o dušu človeka, o jeho spasenie. Preto je Božia láska ku nám, neustála výzva: „vráťte sa, ľudskí synovia, dcéry“. Božia starostlivosť o celé stvorenstvo je neustále milosrdenstvo. Aj my máme byť milosrdní ako je Boh.

Kto je Ten, ktorý nám ukázal Otca, ktorý nás vedie tak aby sme boli synmi a dcérami Pána Boha, ktorý nám prikázal: „milujte svojich nepriateľov? Je to Ten, ktorý sám takto jednal s ľuďmi, nijak inak, ktorý dáva svoj život, aby spasil hriešnika, ktorý sa modlil: „Otče odpusť im, lebo nevedia čo činia...“ Toto bola Božia cesta k človeku. Inak nemôžeme byť Jeho synmi a dcérami, ani my, ak nebudeme mať radi všetkých bez rozdielu a nebudeme sa snažiť podieľať sa na ich „bremene“. A práve tak, akí sme sami V sebe a sami K sebe, akí sme vo svojej prirodzenosti, práve tak sme všetci hriešni. Všetko

naše jednanie, v každodennom živote, v práci, pri odpočinku, v starostiach a radoostiach aj keby boli všelijako dobré, užitočné sú stále konaním hriešneho človeka. Bez lásky, akú nám predviedol Ježiš, nie je náš vzťah k blížnemu ani náš vlastný život v poriadku, nie je zdravý, nie je požehnaný. Ani nebude.

Ten, kto nám môže pomôcť, kto nám dáva skutočnú, čistú, odpúšťajúcu, obetavú lásku je Boh cez svojho Syna Ježiša Krista. Keď sa človek sústreďuje iba na seba a robí si sám meradlá a mierky života a mierka jeho života je iba v hmatateľnom a viditeľnom – je to zlé, lebo z toho nedokáže žiť dobrý život. Je pravdou, že takým životom žijeme aj my, to čo je viditeľné, čo je v našej moci, v našich schopnostiach, k tomu sa obraciame, na tom nám záleží. Robíme to všetci vo vedomí svojho srdca a takí ostávame často až do konca života. Dôležité je však jedno napomenutie: ak žijeme Duchom, nehnevajme sa, nezáviďme si, ale prejavujme v našom živote ku všetkým to najvzácnejšie – lásku k Bohu a sebe navzájom. Ďakujeme Pánu Bohu, že nám dáva každodenný chlieb, že požehnáva našu prácu, oslavujeme Ho za všetky dary milosti. Svojimi slovami a službou lásky blížnemu, ukazujme všetkým že žijeme dobrý život s Bohom a blížnymi. A ukazuje na Ten najväčší dar Božej lásky, na Pána Ježiša Krista a Jeho lásku k nám. Milí moji priatelia, hovorme si navzájom úprimnú pravdu a majme sa v Božej láske. Mám Vás rád.

Martin Rázus - Vďaka za úrody

Dobrodinče z neba, Hospodáru milý, ajhľa, kvety vädnu - jeseň sa k nám chýli, a my za úrody rodnej našej zeme dnes Ti dakujeme!... Vručne ďakujeme - za slniečko, čo nám kyprú pôdu hrialo, za oblaky, z nich sa požehnanie lialo, za zdravie a silu, za mier prajný práci, jak i za dar viery - srdcu lahodiaci... za všetko to, Bože, Tvoje sväté meno nech je pochválenol Nech je zvelebeno!! - Tam, kde núdza, nemoc - zdvíhaj v zarmútení, veľkou Tvoja láska - nech mdlých pozatieni, vyslobodi z kríža, slzy očú ssuší, poosvieži telo, polahodí duši! Čos dal - daj i užiť, nekryť kdes' vo vedre vodu pred smädnými: rozdeliť sa štedre! Žehnaj hospodárom - nech si odpočinú, a zas ved' ich v diele, popraj šťastia k činu! Žehnaj roľám, sedom - chráň od nepohody, nechže ťažká práca na zmar nevychodí, uchráň všelikého sklamania a bôľu! Obrob však i obsej duši našich roľu, jak zem nám, by niekdy my sme dali Tebe, až raz zvezieš klasy srdc ta, v svoje nebe. Amen.

Mgr. Michal Tekely
zb. farár CZ Liptovská Kokava
ECAV na Slovensku

Školské okienko

Milí občania Liptovskej Kokavy,

Leto a s tým spojené prázdniny ubehli ako voda, ale ani počas prázdnin sme sa venovali zlepšovaniu prostredia v okolí budovy. Po žiadosti o opravu prístupových chodníkov bola so súhlasom zriaďovateľa a poslancov realizovaná oprava a môžeme sa tešiť z bezpečnejšieho a krajšieho prístupu do budovy. Aj touto cestou by som sa chcela poďakovať všetkým ktorí sa na oprave chodníkov podieľali. Taktiež sme sa venovali úprave okolia a jeho skrášleniu.

Školský rok 2024/2025 sa začal adaptáciu tých najmenších kamarátov, ktorých sme privítali v našom kolektíve. Prijali sme 8 nových detí a v materskej škole momentálne 20 detí z toho 5 predškôlkov. Deti sa tešia z novej pani učiteľky Marcelky Oravcovej, ktorej by sme chceli aj týmto spôsobom popriať veľa síl a radosti pri práci. Verím, že každý deň bude je prítomnosť v našom kolektíve prínosom a spolu budeme napredovať.

Hoci je každému dieťaťu najlepšie v blízkosti mamy a nič tento pocit nenahradí, ak sa časom rozhodnete poslať vašu ratolesť do materskej školy, dokáže ho to tiež obohatiť v rôznych smeroch. V čom je teda pre deti príchod do kolektívu pozitívom? Pre mnoho detí je materská škola prvým miestom, kde sa stretnú s určitou štruktúrou, s učiteľmi a sú vo väčšej skupine detí. Dieťa má príležitosti naučiť sa deliť sa s ostatnými, počúvať aj iné autority okrem rodičov a blízkej rodiny, nasledovať inštrukcie a pripraviť sa na to, čo príde v škole. V škôlke sa dieťa naučí vyberať si, pretože je viacero druhov aktivít, ktorým by sa mohlo venovať.

Práve vo veku troch až piatich rokov deti prechádzajú obrovským jazykovým vývinom, výrazne sa rozširuje ich slovná zásoba a vety sa stávajú zložitejšími. V škôlke majú deti množstvo príležitostí na diskusie, odpovede na otázky učiteľiek počas aktivít, spievanie pesničiek alebo čítanie kníh či učenie riekaniek. Detská skupina tento efekt rozvoja jazyka výrazne podporuje, pretože aj deti, ktoré nemajú rady riekanky či čítanie kníh si k nim medzi deťmi ľahšie nájdu cestu. Učiteľky v škôlke môžu dieťaťu pomôcť s vývinom jazyka aj vďaka tomu, že sa nebudú snažiť dominovať konverzácii, budú ich učiť nové slovíčka a pýtať sa otázky, ktoré si vyžadujú odpovede. Kognitívne schopnosti dieťaťa sa zlepšia vďaka tomu, že dieťa sa zapája do aktivít, ktoré si vyžadujú pýtanie otázok a premýšľanie o problémoch.

Deti od malička prejavujú záujem o matematiku a gramotnosť. Sú zvedavé, pozorujú, a chcú byť kom-

petentné v schopnostiach cenených dnešnou spoločnosťou, ako napríklad čítanie a schopnosť skontrolovať si výdavok v obchode. V MŠ sa deti vďaka rôznym aktivitám pripravujú na základnú školu, kde sa čítať, písať a počítat' naučia. Jednou z aktivít, ktoré slúžia na prípravu je napríklad spievanie pesničiek, kde sa hláskuje abeceda. Ak k tomu deti vidia aj obrázky písmen, začnú si budovať základné spojenia medzi hláskou a písmenom. Hranie sa s písmenami často vedie k tomu, že deti sa chcú naučiť písať vlastné meno.

V škôlke sa zlepšuje aj fyzická koordinácia dieťaťa. Deti majú možnosť behať, hrať sa na ihrisku či liezť. Môžu si vybrať z obrovského množstva aktivít, učia sa strihať nožničkami, kresliť či tancovať. Vďaka rôznorodosti aktivít sa zlepšuje nielen koordinácia dieťaťa, ale aj jeho celková rovnováha.

Naša materská škola je situovaná v prírodnom prostredí pod majestátnym Kriváňom a zakladá si na zážitkovom učení v priamom kontakte s prírodou. Prikrmovaním vtáčikov a lupou preskúmanými lúčnymi cestičkami si malí výskumníci vytvárajú vzťah k všetkému živému a ciberia ochránarsky inštinkt. Svoje prírodné „ja“ rozvíjajú aj pri sadení vlastných rastlín, o ktoré sa musia postarať. Deti sa tak učia zodpovednosti a precvičujú manuálnu zručnosť.

Prajeme všetkým rodičom a deťom hlavne pevné zdravie a trpezlivosť pri výchove našich detí. Celému kolektívu ďakujem za ich prácu, lebo len snahou a ochotou budovať veci v pokoji máme šancu napredovať a zlepšovať prostredie našej materskej školy v Liptovskej Kokave.

Ďakujem tiež zastupujúcemu pánovi starostovi Jánovi Bartekovi za obetavosť, profesionalitu, ochotu vždy pomôcť a podieľať sa nespočetnekrát aj osobne na riešení potrieb spojených so školou.

Ďalej by som chcela poďakovať pracovníkom úradu, Jednote dôchodcov, hasičom, poslancom, predsedníčke ZRPŠ Tatiane Tarageľovej a tiež dlhoročnej pokladníčke ZRPŠ Lenke Glosovej za ich prínos a spoluprácu v uplynulom školskom roku 2023/2024.

Pera Mudroňová
zastupujúca riaditeľka

Z činnosti Jednoty dôchodcov Slovenska Liptovská Kokava

Milí seniori, seniorky, vážení spoluobčania.

V 3. štvrtroku tohto roka sme zorganizovali niekoľko zaujímavých podujatí.

8. 7. sa 16 našich členov zúčastnilo prehliadky mesta Liptovský Mikuláš venovanej 600-tému výročiu udelenia trhových a jarmočných práv mestu Liptovský Mikuláš.

10. 7. sme sa stretli v Sekanisku pri chate Lištia-kovcov, kde sme pri opekačke a družných rozhovoroch strávili niekoľko hodín. Zišlo sa nás 20.

24. 7. sa konalo tradičné posedenie pri gulášu na nádvorí Liptovskej izby za účasti 67 členov a 6 hostí. K zdarnému priebehu prispel a do tanca vyhrával pán Dušan Debnár z Východnej, ktorý má ku Kokave vrúcny vzťah, preto odmietol finančnú odmenu. Patrí mu za to vrele poďakovanie. Ďakujeme aj Obecnému úradu, ktorý finančne prispel na ingredientie do gulášu.

14. 8. sme zorganizovali 4. ročník športových hier seniorov v našej obci. Disciplíny sme zvolili také, aby sme si nielen zašportovali, ale sa aj zabavili: hod loptou do koša aj do vedra, kop loptou do bránky, hod granátom na cieľ, zhadzovanie plechovic – to boli spoločné disciplíny. Špeciálnou ženskou disciplínou bol hod váľkom a mužskou hod čižmou do diaľky. Víťazi na prvých troch miestach vybojovali medaily, ktoré z kartónového papiera vyrobili členky výboru. Každý súťažiaci dostal sladkosť a občerstvenie. Hier sa zúčastnilo 30 členov.

30. 8. usporiadala miestna organizácia SPB spolu s OÚ pri pamätníku pred OÚ pietnu spomienku pri príležitosti 80. výročia SNP. Na podujatie bol pozvaní okrem predstaviteľov obce aj zástupcovia všetkých spoločenských organizácií v obci. Pozvanie prijala aj naša ZO.

31. 8. sa uskutočnili oslavy 80. výročia SNP na Podbanskom. Hlavným spoluorganizátorom bola tohto roku obec Štrba. Aj tohto podujatia sa zúčastnili okrem členov SPB aj naši členovia.

10. 9. sme zrealizovali celodenný výlet na trase Betliar – Ochtinská aragonitová jaskyňa – Rožňava. Obec Betliar leží na úpätí Volovských vrchov a je známa vďaka luxusnému sídlu rodu Andrassyovcov. Počas prehliadky sme sa od fundovanej sprievodkyne dozvedeli, že je to jediný kaštieľ na Slovensku, ktorý sa po roku 1945 zachoval so svojim pôvodným zariadením a zbierkami. Bolo naozaj čo obdivovať: historický nábytok, vzácne obrazy, knihy, zbrane a

exotické trofeje. Každému, kto ešte tento skvost ne- navštívil, vrelo odporúčame. Po prehliadke kaštieľa sme pokračovali do Ochtinej. Navštívili sme jeden z klenotov tejto obce: jaskyňu. Je to jedna z troch sprístupnených aragonitových jaskýň na svete a jediná v Európe. Prístupovou štôľňou sme museli zdolať 104 schodov, no potom sme vstúpili do sveta nád- hery, akú mohla vytvoriť len matka príroda. Sprie- vodkyňin zaujímavý výklad a zvonivý hlas dojem z prehliadky umocnil. Obdiv patrí niektorým našim členom, ktorí sa napriek zdravotnému stavu odvážili tých 208 schodov (104 tam a 104 späť) prekonať. Pred jaskyňou sme si urobili spoločné foto a autobus nás odviezol do Rožňavy. Tam, v reštaurácii priamo na námestí, sme mali objednaný obed. Po ňom sme sa prešli štvorcovým námestím, ktoré je najväčším svojho druhu na Slovensku. Uprostred námestia sa nachádza renesančná strážna veža. Cesta tam aj späť bola náročná. Na viacerých úsekoch sa pracovalo

a doprava bola riadená semaformi. Miestami bola cesta taká úzka, že iba vďaka sústredenosti a skúse- nosti nášho šoféra pána Stana Kuzmu zo Závažnej Poruby sme to zvládli. Ďakujeme jemu aj Obecnému úradu za preplatenie nákladov na dopravu. Zájazdu sa zúčastnilo 41 účastníkov.

19. 9. našu ZO reprezentovala naša členka Mgr. Janka Záborská na Celoslovenskej prehliadke v prednese poézie, prózy a vlastnej tvorby, ktorá sa konala v priestoroch židovskej synagógy v Nitre. Na túto prehliadku postúpila ako víťazka najskôr okresného a potom krajského kola.

Okrem kultúrno-spoločenskej a športovej činnos- ti sme uskutočnili aj niekoľko brigád.

6. 8. vytrhalo burinu okolo plota urbárskych ga- ráží 5 členiek.

26. a 27. 8. v okolí urbárskych garáží chlapi po- kosili, ženy vyhrabali a následne vyviezli trávu na BIO-skládku. Brigády sa zúčastnilo pri kosení 5 chlapov a pri vyhrabávaní 8 žien.

Pri písaní tohto článku ostáva pár dní do volieb starostu v našej obci. Dovoľujem si však už teraz zablahoželať budúceму novozvolenému starostovi a vyjadriť nádej na pokračovanie úspešnej spoluprá- ce Obecného úradu s našou ZO JDS.

Mgr. Božena Ďurišová
predsedníčka ZO JDS

ZO SZPB

Spomienka na 80. výročie SNP

V predvečer výročia SNP sa pred naším OÚ uskutočnila spomienková akcia pri príležitosti 80. výročia SNP, jednej z najvýznamnejších udalostí v dejinách Slovenska. Podujatie zorganizovalo ZO SZPB v spolupráci s OÚ za účasti zástupcov všetkých organizácií pracujúcich v našej obci. Janka Uličná, členka našej organizácie, pripravila reláciu v miestnom rozhlase, ktorou pripomenula všetkým túto udalosť s poukázaním na hrdinské boje partizánov v okolí našej obce a na Podbansku. Súčasťou spomienky bolo aj slávnostné polozenie venca k pomníku padlých partizánov pred OÚ a posedenie s príhovorom zastupujúceho starostu obce p. Jána Barteka a predsedu ZO SZPB p. Ing. Jána Nemsilu. Toto podujatie, ktoré si pripomenulo obete a hrdinstvo tých, ktorí bojovali za slobodu Slovenska, bolo zároveň aj výzvou pre súčasnú generáciu, aby nezabúdala na dôležité historické odkazy a chránila hodnoty, za ktoré sa bojovalo v SNP. Naši členovia sa zúčastnili aj osláv SNP na Podbansku, ktoré sa uskutočnilo dňa 30. 8. 2024. V rámci osláv položili zástupcovia našej ZO SZPB spomienkové vence pri pomníkoch na Podbansku a na rázcestí Tichej a Kôprovej doliny. S úctou spomíname na všetkých, ktorí vybojovali našu slobodu.

Emília Fronková
tajomníčka ZO SZPB

Pod'akovanie zastupujúcemu starostovi obce

Ďakujeme zastupujúcemu starostovi Jankovi Bartekovi za jeho vykonanú prácu v našej obci od februára až do dnešného dňa. Zhostil sa tejto funkcie s plnou vážnosťou a zodpovednosťou.

Aj keď to bola pre neho neplánovaná práca a funkcia, prijal túto výzvu a zvládol to naozaj výborne.

Za toto krátke obdobie sa urobilo viac než dosť, obec nestagnovala, v apríli boli odoslané dve žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vo výške viac ako 268 000€,

zriadilo sa zberné miesto pre triedenie odpadu, v obci pribudli koše so sáčkami na psie exkrementy, lavičky, kvetinky, samoobslužný stojan na servis bicyklov, knižné búdky, prístupový chodník do škôlky a jedálne, zorganizovalo sa a podporilo mnoho obecných akcií, opravili sa diery v cestách, pripravuje sa projektová dokumentácia na cestu na Kruhoch, zaradila sa MŠ do siete škôl, riešili sa problémy s výskytom medveďa hnedého, dal sa zmulčovať sad pre väčšiu bezpečnosť občanov.

Tiež sa podala ruka ľuďom, ktorí potrebovali pomoc, riešili sa susedské spory, personálne zmeny a mnoho ďalších vecí, ktoré bežný deň priniesol.

Ďakujeme za všetko, Janko!

OcÚ Liptovská Kokava

Jubilanti

V mesiacoch júl - september 2024 sa dožili významných jubileí títo občania:

65 rokov:

- Mgr. Mária Díková
- Ivan Mudroň
- Mária Porubánová
- Ján Rúčka
- Ľubica Spišková
- Viera Vaňochová

70 rokov:

- Tibor Ambróz
- Ľudmila Jančuškova
- Elena Žišková

75 rokov:

- Oľga Porubánová
- Oľga Vrbičanová

80 rokov:

- Milan Šuňavec

Prajeme Vám pevné zdravie, veselú myseľ, veľa úsmevu, elánu a radosti zo života!

Praje obecné zastupiteľstvo.

Opustili nás

- Jozef Minár
- Dušan Spišek
- Július Fronko

*Očiam ste odišli
v srdciach ste zostali.*

Citáty o živote

„Život je skutočne jednoduchý, to len my trváme na jeho komplikovaní.“

KONFUCIUS

* * *

„Máte radi život? Potom nemrhajte časom, pretože z neho sa život skladá.“

Benjamin Franklin

Niečo pre gazdinky

Jesenné kura

- 4 kuracie stehná, alebo celé rozporciované kura
- 4 červené cibule
- 8 zemiakov (podľa veľkosti)
- 5 mrkiev
- 1/4, alebo 1/2 Hokkaido tekvice
- 2 cesnaky
- 2 lyžice kapary
- hrst sušených paradajok v oleji
- malý paradajkový pretlak
- 1 konzervu krájaných paradajok
- soľ
- korenie
- červenú papriku
- tymian
- oregano
- olej na panvicu
- 2 naberačky vývaru, alebo vody

Ako na to:

Stehná rozdelíme, posolíme, popaprikujeme, resp. pokoreníme.

Opražíme na oleji zo všetkých strán. Pozor na pripálenie. Vyberieme.

Do panvice dáme cibuľu nakrájanú na štvrtiny alebo osminky, opražíme, pridáme na kusy nakrájanú mrkvu, tekvicu, zemiaky. Opražíme, posolíme. Pridáme pretlak, dobre premiešame, necháme trochu opražiť. Pridáme paradajky, necháme cca 10 minút vydusiť. Pridáme bylinky. Presunieme do pekáča, posypeme kaparami a nakrájanými sušenými paradajkami. Medzi mäso dáme rozkrojený cesnak. Na vrch položíme kurča, podlejeme vývarom, alebo vodou. Pečieme na 200 stupňov cca 45 minút. Odokryjeme a pečieme ešte 10 minút.

Oznamy

Výsledky volieb do orgánov samosprávy obcí 05. október 2024

Kandidáti na starostu obce získali voľbách nasledovný počet hlasov:

1. Radovan Fronko	232 hlasov
2. Ing. Juraj Oravec	141 hlasov
3. Ing. Ivan Vrbičan	9 hlasov

Novozvolenému starostovi obce srdečne gratulujeme!

R.r.

!! U p o z o r n e n i e !! Ako a kde nahlásiť výskyt medveďa hnedého

Vážení občania,

Vzhľadom na zvýšený výskyt medveďov hnedých v intravilánoch obcí a ich blízkom okolí, Vás chceme požiadať o spoluprácu pri nahlasovaní všetkých nežiadúcich stretnutí s týmito zvieratami. Pre bezpečnosť Vás, Vašej rodiny a komunity je dôležité, aby ste neváhali a okamžite hlásili akýkoľvek výskyt medveďa hnedého v blízkosti našej obce.

Kontakty, na ktoré môžete nahlasovať výskyt medveďa:

- 18081 – operačné stredisko ŠOP SR
- 158
- 112
- +421 902 059 377 – obecný úrad Liptovská Kokava
- +421 903 201 978 - Zásahový tím medveďa hnedého – Sever

Ďakujeme za Vašu spoluprácu a ostražitosť.

R.r.

Zberné miesto v Liptovskej Kokave

V našej obci sme zriadili zberné miesto kde budete môcť odovzdať drobný stavebný odpad v obmedzenom množstve (100kg/osoba) a staré šatstvo. Miesto sa nachádza pred garážou PSBU oproti cintorínu.

streda 16:00 hod. - 17:00 hod.

prvá sobota v mesiaci 09:00hod – 10:00 hod.

prípadne po dohode

na telefónnom čísle +421 918 706 189

Pre deti

Vymaľuj si obrázok

Hádanky

Drevené telo a dlhý krk,
uchytím do oboch rúk.
Brnká, tóny vytvára,
moja krásna

Čierne i biele prsty má,
v bruchu struny schováva.
Veľmi ma to baví,
vyhrávať na

KOKAVSKÉ AKTUALITY

Kokavské aktuality vydáva obec Liptovská Kokava č. 390, číslo tel.: 044/52 97 133, IČO: 00315389, ISSN 1339-2115.
Redakčná rada: Ján Bartek, Richard Šopor, Bc. Jana Fronková. /Stanovisko redakcie sa nemusí stotožňovať s obsahom a názormi uverejnených príspevkov. Vzhľadom k počítačovému spracovaniu KA nezodpovedá redakcia za gramatickú úpravu dodaných príspevkov/. **Grafické spracovanie a tlač:** Grafic Color, Kemi 627/4, 031 04 Liptovský Mikuláš, tel: 0907 882 298. Vychádzajú každé tri mesiace. **Náklad:** 350ks. EV 3369/09